

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 435/2023-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša (sudca spravodajca) a Libora Duľa v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s. r. o., Kadnárova 83, Bratislava, IČO 47 232 765, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Ivana Syrového, PhD., proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 336/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. júla 2023 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 336/2021 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažovatelia navrhujú vysloviť príkaz konať vo vzťahu k najvyššiemu súdu a žiadajú priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur pre každého z nich.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľov je tvrdenie, že došlo k porušeniu označených základných práv v dôsledku vzniku prietahov v napadnutom konaní. Sťažovateľom ako žalobcom bola rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 14 Co 142/2017-272 z 12. novembra 2019 priznaná náhrada nemajetkovej ujmy, a to sťažovateľke 1 vo výške 20 000 eur a sťažovateľom 2 a 3 každému vo výške po 5 000 eur v dôsledku nesprávneho úradného postupu štátu spočívajúceho v pochybení pracovníka polície, ktorý v rozpore so zákonom č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov bez súhlasu a vedomia plnoletej sťažovateľky 1 poskytol jej osobné údaje tretím osobám, v dôsledku čoho sa so sťažovateľmi skontovala biologická rodina sťažovateľky 1 a začala

zasahovať do ich súkromia. Žalovaná Slovenská republika napadla rozsudok odvolacieho súdu dovolaním podaným 14. januára 2020, dovolacie konanie bolo pôvodne vedené pod sp. zn. 2 Cdo 197/2020, Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) spis opätovne predložil dovolaciemu súdu 22. decembra 2021, odkedy je vedený pod sp. zn. 2 Cdo 336/2021. Ústavný súd dopytom na najvyššom súde zistil, že najvyšší súd o veci dosiaľ nerozhodol ani nenariadil pojednávanie.

II.

Argumentácia sťažovateľov

3. Sťažovatelia argumentujú, že napadnuté konanie má pre nich značný význam, trvá neprimerane dlhú dobu a hoci majú k dispozícii právoplatné a vykonateľné rozhodnutie odvolacieho súdu, žalovaný odmieta dobrovoľne splniť odvolacím súdom uloženú povinnosť s argumentáciou, že tak učiní po právoplatnom rozhodnutí dovolacieho súdu, pričom niet ospravedlniteľného dôvodu, pre ktorý nebolo o dovolaní dosiaľ rozhodnuté. Sťažovatelia zároveň žiadajú priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur pre každého z nich.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní.

5. Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 22/2016) spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

6. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti veci nebolo indikované a ani sťažovateľmi tvrdené, že by bola vec po právnej, resp. skutkovej stránke zložitejšou, predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľov môžu sťažovatelia v tomto prípade vnímať citlivo, avšak nejde o vec, ktorá by spadala do kategórie konaní, v ktorých má súd konať prednostne (napr. rodinné veci, statusové záležitosti, pracovnoprávne nároky a pod.).

7. Rovnako nič nenasvedčuje tomu, že by sťažovatelia prispeli k dĺžke napadnutého konania pred najvyšším súdom.

8. K postupu najvyššieho súdu ústavný súd uvádza, že od opätovného predloženia veci dovolaciemu súdu okresným súdom 22. decembra 2021 dovolací súd o veci dosiaľ nerozhodol. Dĺžka napadnutého konania pred dovolacím súdom nepresahuje ani dva roky. Po podaní dovolania vo veci vykonával procesné úkony okresný súd, rovnako aj po prvom vrátení veci dovolacím súdom z dôvodu predčasného, resp. nesprávneho predloženia veci dovolaciemu súdu. Časové obdobie, keď sa dovolanie nachádzalo na okresnom súde, nemožno pričítať najvyššiemu súdu.

9. Z pohľadu sťažovateľov je rozhodujúce, že majú k dispozícii právoplatné a vykonateľné rozhodnutie o veci samej. Podanie dovolania nemá samo osebe odkladný účinok a sťažovatelia neuvádzajú, či vôbec iniciovali nútený výkon právoplatného rozhodnutia. Miera právnej neistoty sťažovateľov nie je porovnateľná so situáciou, ak vo veci nie je vydané žiadne právoplatné rozhodnutie, preto dĺžka napadnutého konania svojou intenzitou nezasahuje do sťažovateľmi označených práv. V tejto súvislosti ústavný súd upriamuje pozornosť na svoj názor, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02) a pojem zbytočné prietahy podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

10. Podľa ústavného súdu pri posudzovaní prietahov na dovolacom súde je potrebné vziať do úvahy, že primárnou úlohou najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní ako mimoriadnom opravnom prostriedku je v zmysle čl. 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku legitímne očakávanie každého, že jeho vec bude rozhodnutá v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Z miesta, ktoré zastáva najvyšší súd v hierarchii všeobecných súdov, rezultuje, že najvyšší súd rozhoduje iba v najzásadnejších, spoločensky najvýznamnejších a právne najnáročnejších prípadoch, čo tiež môže znamenať, že časový rámec, ktorý najvyšší súd na vydanie rozhodnutia potrebuje, má zodpovedať významu jeho rozhodovania (I. ÚS 203/2021, publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 82/2021).

11. Z tohto dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

12. Napokon ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prietahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľom, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložili ústavnému súde novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu